

19.01.30

33b (כל מצות עשה) → 35a (אין מלמדין)

1. וְשָׂנֵאתָ לְבְנֵיךָ וְדַבַּרְתָּ בָם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֶכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וְכִתְבָתָם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: דְּבָרִים ו, ז, ט
 2. וְשָׂמְתָם אֶת דְּבַרֵי אֱלֹהִים עַל לִבְבְּכֶם וְעַל נַפְשֹׁכֶם וְקִשְׁרָתָם אִתְּם לְאוֹת עַל יָדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמְדָתָם אִתְּם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֶכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וְכִתְבָתָם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: דְּב' יא: ח-כ
 3. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְתֵת לְהֵם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ: דְּבָרִים יא, כא
 4. בְּסֻפֹת הַשָּׁבוּעִים שְׁבַע יָמִים כָּל הָאָזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בְּסֻפֹת: וְיִקְרָא כָּךְ, מִב
 5. שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל זָכוֹר אֶל פְּנֵי הָאֵדֶן ה': שְׁמוֹת כג, יז
 6. וְיִבְרַךְ אֹתָם אֱלֹהִים לְאָמֵר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הַפִּמִּים בְּיָמֵים וְהַעוֹף יִרְבֵּ בְּאָרֶץ: בְּרֵאשִׁית א, כב
 7. וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' בְּפִיךָ כִּי בְּיַד הַזָּקֵק הוּצָאךָ ה' מִמִּצְרָיִם: שְׁמוֹת יג, ט

- I (שעור מצוות ל"ת) מצוות עשה (2nd half): obligations of men and women; only מצוות עשה will be dealt with in next
- a if time-bound, men are obligated, women are exempt
- i examples: סוכה, לולב, שופר, ציצית, תפילין
- ii counter-examples: מצה, שמחה (ברגל), הקהל
- 1 conclusion: a rule begun with "כל" is not exhaustive, even if lists exceptions ("חוק")
- iii source: תפילין (just as it is time-bound and women are exempt)
- 1 Source for exemption of women from תפילין: juxtaposition to ת"ת (vv. 1, 2)
- (a) Challenge: why not compare תפילין to מזוזה → obligated?
- (b) Answer: תפילין is juxtaposed to ת"ת in both פרשות (vv. 1; 2), to מזוזה only in vv. 1
- (i) challenge: why not read ת"ת::מזוזה (→women be exempt from מזוזה)
1. rejection: v. 3 – women also need to live long lives (juxtaposed to מזוזה)
- 2 challenge: v. 4 explicitly exempts women → otherwise, they'd be obligated (and סוכה is גרמא)
- (a) answer1 (אבי): קמ"ל that obligation of סוכה is like house – with his wife – קמ"ל
- (b) Answer2 (רבא): קמ"ל that חמשה עשר:חמשה עשר connects סוכות::פסח
- 3 Challenge: v. 5 exempts women from ראייה → otherwise they'd be obligated (and גרמא is ראייה)
- (a) Answer: קמ"ל we should infer ראייה from הקהל → קמ"ל
- iv Challenge: why infer all מעשהז"ג from תפילין (→ exempt), infer from שמחה (→obligated)
- 1 Answer1 (אבי): a woman's fulfillment of שמחה is really her husband's חיוב (he elates her)
- (a) And: an אלמנה is elated by the family that hosts her
- v Challenge: infer from הקהל (→ obligated)
- 1 Answer: because מצה and הקהל are כאחד שני כתובים הבאים → cannot operate as a model
- 2 Block: if so, תפילין and ראייה are also שני כתובים and we have no model for פטור either
- (a) Answer: תפילין and ראייה are both necessary:
- (i) If we only had: תפילין, we would apply ראייה from הקהל to ראייה → obligated
- (ii) If we only had: ראייה, we would infer תפילין from מזוזה (as above) → obligated – צריכא
- (b) Challenge: if so, מצה and הקהל could be argued to be both necessary
- (i) Rejection: they cannot, if the תורה taught מצה, we would know that women are obligated in הקהל
1. argument: ק"ו from little children who are obligated to be brought to הקהל
- 3 note: this entire argument is only valid if we accept the principle of שני כתובים; if not – why not obligated?
- (a) Additionally: source for women's obligation in מעשהז"ג – from מורא א"ר –
- (i) Challenge: why not infer from ת"ת (exempt)?
1. answer: ת"ת and פ"ר are שני כתובים
- a. Note: to פ"ר [v. 6 is חיוב] on both and ת"ת – שני כתובים = פדיון הבן and ת"ת – שני כתובים
2. but: to ריב"ב מורא and פ"ר should be שני כתובים → no source for obligation
- a. Answer: justified (מורא – no wherewithal; פ"ר more "male" who conquers)
3. however: all of this argumentation is only valid if we accept שני כתובים
- 4 answer (רבא): v. 7 compares תפילין to entire תורה → תפילין is the model
- (a) Character of תפילין: time-bound → non-time-bound are different (women obligated)
- (i) To מ"מ (תפילין not time-bound), he accepts שני כתובים
- (ii) To: שמחה, מצה והקהל (שני כתובים) are שני כתובים and rejects תפילין (not time-bound) יהודה
- b if not time-bound, both men and women are obligated
- i examples: מזוזה, מעקה, השבת אבדה, שילוח הקן
- ii counter-examples: ת"ת, פרו ורבו, פדיון הבן (conclusion as above)